

DRUGA RADIONICA - LEAN METODA

LEAN metoda se koristi za razvoj poslovanja i proizvoda, a koja za cilj ima promijeniti način izrade i lansiranja proizvoda. Temelji se na znanstvenom pristupu razvoju poslovanja i proizvoda s fokusom na **eksperimente**, tj. testiranje hipoteza (o korisnicima, problemu i rješenju), zatim iterativno izbacivanje proizvoda na tržište te **validirano učenje**. Iz procesa se izbacuju sve aktivnosti koje su "gubitak", tj. koje ne dodaju vrijednost proizvodu. Osnovni cilj je stvaranje vrijednosti za kupca (korisnika) uz upotrebu što manje resursa i uklanjanjem svih gubitaka iz procesa.

Na Business Model Canvasu važno je utvrditi probleme korisnika, te što prije validirati jesu li to stvarni problemi. Ne trebamo pitati korisnike što žele jer to često ne znaju, već im dati nešto što će zadovoljiti njihove potrebe.

problem = cilj + prepreka

proces rješavanja problema:

definiranje problema → validacija problema → definiranje rješenja → validacija rješenja
(problem solution fit)

BITNA RAZLIKA IZMEĐU STARTUPA I UHODANOG BIZNISA:

Startup kreće ispočetka, nema korisnike, te predviđa svoj poslovni plan dok uhodani biznis to već ima. **Startupi postoje kako bi pronašli održivi poslovni model**. Sve što se nalazi na njihovom BMC-u je pretpostavka. Održivi poslovni model nalaze kroz stalne iteracije BMC-a, dok se ne dođe do zadovoljavajućih rezultata.

EKSPERIMENT:

Pretpostavke u BMC-u se testiraju pomoću **eksperimenata s ciljem validnog učenja**.

Izraditi ne znači da proizvod ili usluga treba biti gotov, već provesti **eksperiment**. Početak kruga je u učenju. Kroz krug se vrtimo dok ne dođemo do **održivog poslovnog plana**.

U **eksperimentu** s korisnicima uzimamo mjeru, tj. najranije korisnike (early adapters). Takvi korisnici su već svjesni problema, već koriste nešto kao alternativno rješenje, te bi platili za rješenje (ne nužno odmah). Oni su ciljana skupina u početku.

Pivotiranje znači promijeniti smjer ali bazirano na dosadašnjem **validiranju**. Mijenjaju se jedan ili više blokova BMC-a. Važno je što efikasnije i brže primijeniti novosti u poslovni model.

Povezano s time, iteracija se događa ako mijenjate samo jedan element iz bloka poslovnog plana.

ključni pojmovi: eksperiment, validno učenje, održivi poslovni model

Preporuka predavača Mire Hegedića:

1. Eric Reis - Lean Startup
2. Steve Blank - The Startup Owner's Manual